

पाणीपुरवठा विभाग

परिच्छेद क्र.११.१०:- पाणीपुरवठा मल:निस्सारण विभागाच्या तरतुद नोंदवहीशी लेखाविभागातील जमाखर्चाच्या ताळमेळाबाबत...

मिरा भाईंदर महानगरपालिकेच्या सन २०१५-१६ या वित्तीय वार्षिक जमाखर्चा मध्ये पाणीपुरवठा व मल:निस्सारण विभागाच्या भांडवली खर्चात दर्शविण्यात आले ली अर्थसंकल्पीय तरतुद व प्रत्यक्ष खर्च यांचा पाणी पुरवठा व मल :निस्सारण वि भागाच्या तरतुद नोंदवहीशी ताळमेळ घेतला असता खालील दर्शविण्यात आलेल्या लेखाशिर्षामधील तरतुद वहीतील नोंदीध्ये फार मोठी तफावत आढळून आली आहे.

रक्कम रु.लक्ष

अ.क्र	लेखाशिर्ष	कोड नं	वार्षिक जमा खर्चामध्ये दर्शविलेली अर्थसंकल्पीय तरतुद	पाणीपुरवठा व मल:निस्सारण विभागाच्या तरतुद नोंदवहीमध्ये दर्शविलेली अर्थसंकल्पीय तरतुद	फरक
१	५० दललि पाणी पुरवठा योजना पुर्ण करणे	४१३४	८२.००	२००.००	५४
२	नविन अतिरिक्त पाणीपुरवठा योजना अ) शासन अनुदान		८३७२.००	२५००.००	५५४१

उपरोक्त नोंदींवरून जमाखर्चात दर्शविलेल्या ५० दललि पाणी पुरवठा योजना पुर्ण करणे या लेखाशिर्षातील तरतुदीपेक्षा पाणीपुरवठा व मल:निस्सारण विभागाच्या तरतुद नोंदवहीतील नोंद जास्त दर्शविण्यात आलेली आहे. तसेच जमाखर्चात खर्च रु.८१.०० लक्ष दर्शविला असताना तरतुद नोंदवहीत मात्र रु. २६.८६ लक्ष खर्च दर्शविण्यात आलेला आहे.

उपरोक्त नोंदींवरून जमाखर्चात दर्शविलेल्या नविन अतिरिक्त पाणीपुरवठा योजना या लेखाशिर्षातील तरतुदीपेक्षा पाणीपुरवठा व मल :निस्सारण विभागाच्या तरतुद नोंदवहीतील नोंद कमी दर्शविण्यात आलेली आहे . तसेच जमाखर्चात खर्च रु .५३३७.४८ लक्ष दर्शविला असताना तरतुद नोंदवहीत मात्र रु .३२१८. ७९ लक्ष खर्च दर्शविण्यात आलेला आहे. याबाबत लेखापरीक्षणास खुलासा करण्यात आलेला नाही.

तसेच उपरोक्त दोन्ही कामाची खालीलप्रमाणे माहिती लेखापरीक्षणास उपलब्ध करून द्यावी.

- दोन्ही कामाचे सर्वे रिपोर्ट प्रशासकीय मंजूरी.
- दोन्ही कामाचे अंदाजपत्रक
- धावते बिलाचे यादी

iv) काम पुर्ण झाले असल्यास पुर्णत्वाचा दाखला

v) अपुर्ण असल्यास कामाची आजची स्थिती

वरील माहिती व कामाची नस्ती लेखापरीक्षणास सादर करण्यात आलेली नाही..

परिच्छेद क्र.११.११:- पाणी पुरवठा मल:निस्सारण विभागाच्या तरतुद नोंदवहीच्या लेखा
परीक्षणाबाबत..

पाणी पुरवठा मल :निस्सारण विभागाचे तरतुद नोंदवहीचे लेखापरीक्षण करताना उपलब्ध तरतुदीपेक्षा प्रस्ताव जास्त रक्कमेचे सादर केल्याचे आढळून आलेले आहे . त्याचा तपशिल खालील प्रमाणे

अ) पंपींग स्टेशन करीता किरकोळ खरेदी/दुरुस्ती					
अ.क्र	दिनांक	प्रस्ताव/कामाचे नाव	उपलब्ध तरतुद (रु)	खर्च (रु)	फरक (रु)
१	१४/०१/२०१६	साकेत ठाणे येथील पंपिंग स्टेशनच वार्षिक देखभाल दुरुस्ती करणे	६५०९४९	४८३७५००	-४१८६५५९
२	१४/०१/२०१६	भाईंदर(प) फाटक येथील पंपिंग स्टेशनची वार्षिक देखभाल दुरुस्ती करणे		४८३७५००	-४८३७५००
		एकुण	६५०९४९	९६७५०००	-९०२४०५९

ब) नवीन अतिरिक्त पाणीपुरवठा योजना

अ.क्र	प्रस्ताव/कामाचे नाव	उपलब्ध तरतुद (रु)	खर्च (रु)	फरक (रु)
१	पातली पाडा ते ओवळे गाव पर्यंत १३५० मिमी व्यासाची पाईपलाईन टाकणे	११३८५५४२९	१८३८२६०६४	-६९९७०६४३
२	Execution of Ghod bunder road crossing at Gaimukh TMC octori Naka by 1600mm dia casing pipe by HDD method		१९०८६३७	-१९०८६३७
	एकुण	११३८५५४२९	१८५७३४७०९	-७१८७९२८०

क) पाण्याची टाकी/ इमारत बांधकाम/मीटर कार्यशाळा गोडाऊन, व्हॉल्वमन

अ.क्र	प्रस्ताव/कामाचे नाव	उपलब्ध तरतुद (रु)	खर्च (रु)	फरक (रु)
१	मिरा रोड (पु) कनाकिया येथे उंच जलकुंभ बांधणे	२०००००००	२३२७२९००	-३२७२९००
२	भाईंदर पूर्व फाटक येथील पंप हाऊस इमारतीचे वाढीव बांधकाम करणे		११८१४००	-११८१४००

३	भाईदर (प) येथील डोंगरी पंपिंग गृहात इलेक्ट्रिक फिटिंग्स करणे		४९९४४	-४९९४४
		२०००००००	२४५०४२४४	-४५०४२४४

उपरोक्त बाबींवर उपलब्ध तरतुदीपेक्षा रु. ८,५४,०७,५७५/- एवढ्या जास्त रक्कमेच्या कामांवर खर्च करण्यात आलेला आहे. उपलब्ध तरतुदीपेक्षा जास्त रक्कमे च्या खर्चा करिता निधी कसा उपलब्ध करण्यात आला याची माहिती लेखापरीक्षणास देण्यात यावी.

परिच्छेद क्र.११.१२:- कार्यकंत्राट देताना केलेल्या करारनाम्यात मुद्रांक शुल्क अधिदान कमी केलेबाबत..

महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियमातील कलम 63 व सुधारीत दरासाठी महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग क्र.४७ दि.२४/०४/२०१५ नुसार कार्यकंत्राट करारावर (Work Contract Agreement) नुसार १० लाख पर्यंतच्या वस्तु मुल्यावर रु.५०० मुद्रांक व रु.10 लाखावरील वसुली मुल्यांकनावर रु.500 + 0.1% इतके शुल्क अदा करणे आवश्यक आहे. तथापि, विभागाने कार्यकंत्राट करारनामा केलेल्या १० लाखापर्यंतच्या करारावर फक्त १०० शुल्क अधिदान केलेले आहे त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

अ क्र	कंत्राटदाराचे नाव	कामाचे नाव	कंत्राटमुल्य	कलम 63 प्रमाणे मुद्रांक शुल्क	अदा केलेले मुद्रांक शुल्क	फरक (कमी अदा केलेले मुद्रांक शुल्क)
1	मे. ओमकार इंटरप्रायझेस	मिभामनपा क्षेत्रातील सार्व. वापराच्या विहिरीची साफसफाई व दुरुस्ती करणे	1492900	1000	600	400
2	मे. गणेश डेव्हेलोपर्स	भाईदर (प.) भोला नगर येथील गल्ली नं.10,11,12 व 13 येथे बिडाची जलवाहीनी पुरविणे व अंथरणे	960300	500	100	400
3	मे. गणेश डेव्हेलोपर्स	मिरागाव येथील चुना भट्टी मिरा इंडस्ट्रिज ते बाभळीचा भाट झोपडपट्टी पर्यंत बिडाची जलवाहीनी पुरविणे व अंथरणे	816900	500	100	400
4	मे. विंध्या ट्रेडर्स	मिरारोड (पु) येथील अस्मिता आर्केड नं-3 ते ओस्तवाल पॅराडाईज इमारती पर्यंत बिडाची जलवाहीनी पुरविणे व अंथरणे	4.99	500	100	400
5	मे. गणेश डेव्हेलोपर्स	भाईदर (पु) नवघर येथे हनुमान मंदिर ते सोलंकी पार्क पर्यंत बिडाची जलवाहीनी पुरविणे व अंथरणे	446800	500	100	400
6	मे. गणेश डेव्हेलोपर्स	मिरारोड (पु) मेड्तीया नगर येथे पी.के. रोड ते मेड्तीया रविराज पर्यंत बिडाची जलवाहीनी पुरविणे व अंथरणे	750200	500	100	400

7	मे. विंध्या ट्रेडर्स	मिरारोड (पु) जांगिड कॉम्प्लेक्स येथे गंगा सोसायटी ते कृष्णा सोसायटी पर्यंत बिडाची जलवाहीनी पुरविणे व अंथरणे		500	100	400
8	मे. विंध्या ट्रेडर्स	मनपा हद्दीतील मिरारोड (पु) कनाकिया जलकुंभ येथील पाणी वितरण नियंत्रण रुम दुरुस्ती करणे		500	100	400
9	मे. विंध्या ट्रेडर्स	मनपा क्षेत्रातील घोडबंदर येथील घोडबंदर आर.टी.ओ. कॅम्प पर्यंतची जलवाहीनी स्थानांतरित करणे	90100	500	100	400
10	मे. विंध्या ट्रेडर्स	भाईंदर (पु) हटकेश येथील विनय नगर ते रज मंदिर कॉम्प्लेस पर्यंत बिडाची जलवाहीनी पुरविणे व अंथरणे.	192000	500	100	400
11	मे. विंध्या ट्रेडर्स	भाईंदर (पु) कस्तुरी इंडस्ट्रिज इस्टेट येथे 100 मि.मी व्यासाची बिडाची जलवाहीनी पुरविणे व अंथरणे.	1324100	900	500	400
				6400	2000	4400

उपरोक्तप्रमाणे उदाहरणादाखल तपासलेल्या कंत्रा टामध्ये करारनामा करण्यासाठी रु.4400 इतक्या रकमेच्या मुद्रांक शुल्काचा कमी वापर केलेला आहे . त्यामुळे मुद्रांक शुल्कापोटी महसुलाचे नुकसान झालेले आहे . तरी, याबाबत योग्य तो खुलासा करण्यात यावा . तसेच या व्यतिरिक्त करारनामा केलेल्या प्रकरणी महारष्ट्र स्टॅम्प (अमेंडमेन्ट) अॅक्ट 2015 मधील तरतुदीप्रमाणे मुद्रांक शुल्क भरणेबाबतची कार्यवाही करावी.

वसुलपात्र रक्कम:-रु.4400

परिच्छेद क्र.११.१३:- जल जोडण्यांची मीटर बंद असल्याने आकारण्यात येणा-या सरासरी देयकांबाबत...

पाणी पुरवठा विभागामार्फत सर्व जलजोडण्यांना देयके आकारण्यात येतात. मीटर रिडरकडून प्रत्येक जलजोडणीचे मीटर रिडींग घेऊन रिडींग नुसार देयक आकारणे अपेक्षित आहे. पाणीपट्टी मागणी रजिस्टर तपासताना मीटर बंद असल्यास सरासरी देयक आकारण्यात आल्याचे आढळून आले आहे. अशा अनेक जलजोडण्यांची मीटर बंद असल्याचे लेखापरीक्षणास निदर्शनास आले आहे. वास्तविक, जलजोडणीस प्रत्यक्ष झालेल्या पाणीपुरवठ्यानुसार रिडींग घेऊन देयक आकारणे आवश्यक आहे. मात्र, जास्त प्रमाणात पाणी पुरवठा झालेल्या जलजोडण्यांना देखील मीटर बंद असल्याने सरासरी देयक आकारण्यात आले आहे व त्यामुळे कमी रक्कमेचे देयक अदा झाल्याने महानगरपालिकेचे नुकसान झाल्याची महानगरपालिकेची धारणा आहे. अशा सरासरी देयक आकारण्यात आलेल्या नमुन्यादाखल एकुण 254 ग्राहकाची जल जोडण्यांचा तपशिल (परिशिष्ट- अ) मध्ये नमूद करण्यात आलेले आहे.

सदरील ग्राहकांची देयके फार वर्षांपासून सरासरीने आकारण्यात येत आहे. त्यावरून विभागाने मीटर दुरुस्तीबाबत काहीच काळजी घेतल्याचे दिसून येत नाही. त्यामुळे पाणीपट्टीमध्ये प्रचंड प्रमाणात नुकसान झाल्याचे नाकारता येत नाही तरी, याबाबत योग्य ती कार्यवाही करून तसा अनुपालन लेखापरीक्षणास करावा. तसेच अशाप्रकारच्या अन्य किती जलजोडण्यांना सरासरी देयके आकारली आहेत याचा आढावा घेऊन तपशिल सादर करावा.

लेखा विभाग

परिच्छेद क्र.१२.२९:- विविध देयकातुन कपात शासकीय रकमा व शासनास भरणा करण्यात

आलेला कर या मधील फरकाबाबत...

सन २०१५-१६ मध्ये आहरीत केलेल्या देयकातुन तसेच मालमता, पाणी खाते या विभागातुन शासकीय कर कपात करण्यात आलेली आहे व ती शासनास भरणा करताना कमी-जास्त भरण्यात आली आहे. त्याचा तपशिल खालील प्रमाणे

अ.क्र	लेखाशिर्ष	जमा रक्कम रु (लाखात)	खर्च (शासनास भरणा) रक्कम रु .लाखात	फरक (रक्कम रु.लाखात)
१	शिक्षण कर	११९९.३८	११४९.८३	४९.५५
२	कामगार कल्याण उपकर	२५६३.६७	२००६.०४	५५७.६३
३	कार्यकंत्राट कर	७४२.७१	७०६.८१	३५.९
४	आयकर भरणा	११३२.५६	१०२४.५४	१०८.०२
५	रोजगार हमी उपकर	१३२.४६	१३५.७९	-३.३३
६	स्वामित्वधन	-	१२.३७	-

उपरोक्त तपशिलाप्रमाणे अनु क्र .१ ते ४ मधील शासकीय कर कपाती पेक्षा कमी भरण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे . तसेच भरणा केलेल्या रक्कमा शासनाच्या सदरील लेख्यात जमा केल्याचा ताळमेळ घेतला नसल्याचे लेखा परीक्षणाच्या निदर्शनास आले आहे . तरी शासनाच्या लेख्याबरोबर ताळमेळ घेऊन व फरकाचे स्पष्टीकरण करुन अनुपालन करण्यात यावे.

तसेच विविध देयकातुन एकुण स्वामित्वधनाची कपातीचा भरणा रु .१२.३७ लाख करण्यात आला आहे. परंतु एकुण देयके व त्या देयकातुन किती रक्कमेची कपात करण्यात आली त्याचा तपशील लेखा परीक्षणास उपलब्ध झाला नाही. तरी, याबाबतची माहिती लेखापरीक्षणास उपलब्ध करुन शासकीय धोरणाप्रमाणे स्वामित्वधनाच्या रकमा कपात करुन शासनखाती भरणा केल्याची खात्री लेखापरीक्षणास पटवावी.

परिच्छेद क्र.१२.३०:- मालमत्ताकराचे (Property Tax) कॅश बुकाचे लेखापरीक्षणाबाबत

मालमत्ता कराचे कॅश बुक नमुना क्र .११ लेखा विभागात ठेवण्यात आलेले आहे . (HDFC A/C- 4354212) सदर कॅशबुकाचे लेखापरीक्षण करताना खालील त्रुटी आढळून आल्या.

महाराष्ट्र कोषागार नियम १९६८ च्या नियम ९८(२) (ii) नुसार सर्व आर्थिक व्यवहार पार पाडल्यानंतर रोकडवहीत नोंदी घेऊन व तपासणीचे प्रतिक म्हणून कार्यालय प्रमुखांनी साक्षांकित करावयाची आहे . तसेच महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखा संहिता , 1971 नियम क्रमांक 32 (2) नुसार सर्व रोकड वा धनादेशाद्वारे जमा व वसुली रोजच्यारोज रोकडवहीत नोंदवली पाहिजे आणि सर्व प्रदाने रोखीने अथवा धनादेशाद्वारे जसजशी संवितरित केली जातील तसतशी प्रतिदिन , क्रमवार दिनांकासह नोंदण्यात आली पाहिजे . संवितरणाची प्रत्येक नोंद रोकडवहित ठेवण्यास जबाबदार असणा-या अधिका-याने ती साक्षांकित केली पाहिजे.

32 (3) नुसार रोकडवही प्राधिकृत अधिका-याच्या पर्यवेक्षणाखाली असली पाहिजे.

32 (4) नियम क्रमांक 51, उपनियम सन २०१५-१६ चे मालमत्ता कराचे (Property Tax) नमुना-११ रोकडवही (कॅशबुक) तपासताना रोखवहीत घेण्यात आलेल्या सर्व नोंदी साक्षांकित केल्याचे आढळून येत नाही. तसेच रोकडवहीत कर विभागातून उपलब्ध दैनंदिन वसुलीच्या चलनाद्वारे नोंद घेऊन बँक खात्याच्या विवरणपत्राशी रोखवहीसोबत ताळमेळ घेतला पाहिजे . तथापि कॅशबुकात दि .०१/०६/२०१५ पासून थेट बँकेच्या जमा यादीवरून नोंदी घेतल्या आहेत त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

१	दि.०१/०६/२०१५ ते ०८/०६/२०१५
२	दि.०९/०६/२०१५ ते दि.१६/०६/२०१५
३	दि.१७/०६/२०१५ ते दि.२४/०६/२०१५
४	दि.२५/०६/२०१५ ते दि.३०/०६/२०१५
५	दि.०१/०७/२०१५ ते दि.३१/०७/२०१५
६	दि.०१/०८/२०१५ ते दि.३१/०८/२०१५
७	दि.०१/०९/२०१५ ते दि.३०/०९/२०१५
८	दि.०१/१०/२०१५ ते दि.३१/१०/२०१५
९	दि. १/११/२०१५ ते दि.०८/११/२०१५
१०	दि.०९/११/२०१५ ते दि.१६/११/२०१५
११	दि.१७/११/२०१५ ते दि.२४/११/२०१५
१२	दि.२५/११/२०१५ ते दि.३०/११/२०१५
१३	दि.०१/१२/२०१५ ते दि.०८/१२/२०१५
१४	दि.९/१२/२०१५ ते दि.१६/१२/२०१५
१५	दि.१७/१२/२०१५ ते दि.२४/१२/२०१५
१६	दि.२५/१२/२०१५ ते दि.३१/१२/२०१५

१७	दि.०१/०१/२०१६ ते दि.९/०१/२०१५
१८	दि.१०/०१/२०१६ ते दि.१६/०१/२०१६
१९	दि.१७/०१/२०१६ ते दि.२४/०१/२०१६
२०	दि.२५/०१/२०१६ ते दि. ३१/०१/२०१६

दि.०१/०२/२०१६ पासून ते ३१/०३/२०१६ पर्यंतचे रोकडवही (कॅश बुक) लेखापरीक्षणास उपलब्ध झालेला नाही.

उपरोक्त बाबीवरून रोकडवहीत नोंद घेतलेल्या कराची संपुर्ण रक्कम बँकेत जमा झाल्याचे व बँकेतील खात्याबरोबर ताळमेळ घेण्याचा व जमा रक्कम बरोबर आहे ह्या पडतळ णीचा मुळ हेतु सफल होत नाही. त्यामुळे महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखा संहिता , 1971 नियम क्रमांक 32 (2), 32 (3) व 32 (4) यांचे उल्लंघन झाले आहे.

सबब, रोकडवही चुकीच्या पध्दतीने लिहिल्यामुळे सर्व जमा मालमता कर मनपा निधीत जमा असल्याची खातरजमा करता येत नाही . सदरील बाब ही गंभीर प्रकारच्या लेखांकनातील चुक असून मुख्य लेखा अधिकारी यांनी विहित पध्दतीने रोकडवही लिहून जमा रकमांचा ताळमेळ लेखापरीक्षणास दर्शवावा.

परिच्छेद क्र.१२.३१:- महाराष्ट्र ईलेक्ट्रीसिटी ड्युटी बाबत...

महाराष्ट्र ईलेक्ट्रीसिटी अक्ट १९५८ तरतुद ३(२)(ia) नुसार महानगरपालिकेस ईलेक्ट्रीक ड्युटी माफ केलेली आहे.

खाली नमुद केलेल्या ईलेक्ट्रीसिटी देयकाची तपासणी केली असता वर नमुद केलेल्या बाबींवर ईलेक्ट्रीसिटी ड्युटी आकारण्यात आलेली असून त्याचा संपुर्ण भरणा करण्यात आलेला आहे. त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

प्रमाणक क्र	दिनांक	लेखाशिर्ष	मालमता खाते क्र.	मालमता रजिस्टर क्र.	मालमता देयक रक्कम (रु)	ईलेक्ट्रीक ड्युटी (रु)
३७९	३१/११/१५	शौचालय विद्युत देयक	२५०००३७८१	२/९५ ते १०१	३,२१,०५०/-	१४,८९१.३८
३८०	३१/०८/१५	स्ट्रीट लाईट विद्युत देयक	२५०००३४६४	३/२ ते ६०	५,९२,९४०/-	५५,४८९/-
१४७	१९/०६/१५	शौचालय विद्युत देयक	१५१०२३२८४	२/८१	१९९०/-	३३८.०१
			१५१०६७१८१	३/९१	३६९०/-	२९५.३३
			१५१३४५२६०	३/९१	४१४१/-	३२६.२३
			१५०९३३६०३	३/९२	३२००/-	२५८.५४
			१५०९६८४५८	३/९४	३६३०/-	२०१.१४
			१५०८८१९३१	३/९४	४९३०/-	४१४.५३
						७२,२१४/-

सबब ड्युटी माफ असताना त्याच बाबीसाठी आकारलेली ड्युटी रु .७२,२१४/- का भरण्यात आली याचा खुलासा लेखापरीक्षणास करण्यात यावा. तसेच याप्रमाणे संबंधित विषयाच्या अनुषंगाने भरलेल्या देयकांची वरीलप्रमाणे तपशिलवार माहिती काढून ड्युटी पोटी भरलेल्या रक्कमेची रिलायन्स कंपनी कडून वसुली करण्यात यावी . वास्तविकरित्या प्रदानकर्त्या अधिका-याने कोणत्याही रक्कमेचे प्रदान करताना कायद्याशी सुसंगत रक्कमेचे प्रदान होईल याची दक्षता घेणे आवश्यक आहे . तथापि, उपरोक्त रक्कमेचे नियमबाह्य प्रदान प्रदानकर्त्या अधिका- याकडून करण्यात आलेले आहे.

सन २०१५-१६ या वर्षात मनपा मार्फत एकुण किती ईलेक्ट्रीसिटी ड्युटी भरणा करण्यात आली व ती वसुलीसाठी काय प्रयत्न करण्यात आले याबाबत अनुपालन करण्यात यावे.

वसुलपात्र रक्कम:- रु.७२,२१४/-

परिच्छेद क्र.१२.३२:- बांधकाम विभागाच्या मोजमाप पुस्तकामध्ये व देयक पारित करताना प्राधिकृत अधिका-यांची स्वाक्षरी नसलेबाबत..

नॅशनल म्युन्सिपल अकाऊटींग मॅन्युअल २००४ (NMAM) मधील तरतुदी प्रमाणे जेव्हा देयक मंजूर करण्यात येईल , तेव्हा मोजणी पुस्तकातील संबंधित नोंदी पुन्हा दुस-या कोणत्याही मागणी पृष्ठार्थ वापरता येणे अशक्य होतील अशा त- हेने विरुपित (डिफेस) केल्याची खात्री करून घेतली पाहिजे . बांधकाम विभागाची मोजणी पुस्तके तपासली असता सदरील नोंदी लेखा प्रमुखाकडून विरुपित (डिफेस) केल्याचे आढळून येत नाही . तसेच मोजमाप पुस्तकामधील अंकगणितीय बेरजा बरोबर असल्याचे लेखा प्रमुखाकडून प्रमाणित न करता प्रदान करण्यात आलेली आहेत. याबाबत पुर्तता करून अनुपालन लेखापरीक्षणास दर्शवावे.

परिच्छेद क्र.१२.३३:- सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात विविध विभागात कंत्राटी पध्दतीने पुरवठा केलेल्या कामगारांच्या वेतनातून वैधानिक देणी भरणा केल्याच्या ताळमेळाबाबत..

मिरा भाईंदर महानगरपालिकेने विविध विभागात कंत्राटी पध्दतीने मनुष्यबळ उपलब्ध करून घेतलेले आहे.

अ.क्र	विभागाचे नाव	कामाचे स्वरूप	सन 2015-16 मध्ये अदा केलेली एकुण रक्कम रु.
1	आरोग्य विभाग	अ) दैनंदिन साफसफाईसाठी कामगार ब) वॉर्डातील नाले सफाई करणेसाठी कामगार क) धुर फवारणीसाठी कामगार	55.45 कोटी
2	उद्यान विभाग	उद्यानाची देखभाल व निगा राखण्यासाठी मजुर	4.53 कोटी
3	वाहन विभाग	वाहन चालवण्यासाठी वाहन चालक	84.15 लाख
4	आस्थापना व इतर विभाग	सुरक्षा रक्षक	12.13 कोटी
5	पाणी पुरवठा	वितरण व्यवस्था व देखभाल दुरुस्ती अंतर्गत मजुर/ व्हॉल्वमन पुरवठा करणे	14.82 लाख

उपरोक्त कंत्राटी कामगार पुरवठ्याच्या देयकामधून कंत्राटदारास कर्मचा-यांचे वेतन व वैधानिक देणी जसे भविष्य निर्वाह निधी (PF), राज्य कामगार विमा योजना (ESIS), कर्मचारी नुकसान भरपाई (W.C) व व्यवसाय कर(P.T) रजा रोखीकरण, बोनस इ. रकमा कंत्राटदारास अदा केलेल्या आहेत. तथापि, वेतन व कपातीच्या रकमा संबंधित कर्मचा-यांच्या खाती कंत्राटदारानी जमा केल्याचा ताळमेळ तसेच शासकिय कपाती शासनास भरणा केल्याचा ताळमेळ व खातरजमा करून अनुपालन लेखापरीक्षणास दर्शवावे.

परिच्छेद क्र.१२.३४:- १४ व्या वित्त आयोग अनुदानासंबंधी रोकडवहीबरोबर बँक शिल्लक रक्कमेचा ताळमेळ घेणेबाबत...

दिनांक- 03/08/2015 च्या शासन निर्णय नुसार 14 व्या वित्त आयोगांतर्गत सन 2015-16 या वित्तीय वर्षात 4436.46 लाख अनुदान प्राप्त झालेली असून सदर अनुदानपैकी किमान 50 टक्के रक्कम घनकचरा संकलन , प्रक्रिया, स्वच्छ भारत अभियांतर्गत खाजगी आणि सार्वजनिक स्वच्छतागृहाच्या बांधकामासाठी नगरपालिकेच्या हिश्याचे अनुदान आणि नागरी वनिकरण यासाठी वापरण्यात यावी . उपरोक्त सर्व सुविधांसाठी तरतुद केल्यावर अखर्चित रक्कमेचा वापर मुलभुत सुविधा पुरविण्यासाठी राबवायच्या प्रकल्पासाठी शासन , हुडको व एलआयसी इत्यादीकडु न घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यासाठी केंद्र राज्य शासनकडुन मंजुरी प्राप्त प्रकल्पासाठी नगरपालिकेचा हिस्सा / लोकवर्गणी पाणीपट्टी आणि विद्युत देयके (दंड वगळुन) यांचे प्रदान करण्यात यावा.

महानगरपालिकेतील 14 व्या वित्त आयोगाच्या अनुदानासंबंधी पासबुक व प्रमाणकांच्या छाननीत (vr no.27 31.3.2016) उद्याने व नविन खेळणीसाठी रक्कम रु. 154988 खर्च करण्यात आले. सदर बाब शासन निर्णय मार्गदर्शक सुचनानुसार वापर झाल्याचे दिसुन येत नाही. व त्यामुळे शासनाच्या मार्गदर्शन सुचनांचे उल्लंघन झालेले आहे.

I) रोकडवही

महाराष्ट्र कोषागार नियम 1968 च्या नियम 98 (2)(ii) नुसार सर्व आर्थिक व्यवहार पार पाडल्यानंतर रोकडवहीत नोंद करावी. व तपासणीचे प्रतिक म्हणुन मुख्य लेखा प्रमुखाने साक्षांकित करावी. लेखापरीक्षणात सदर नोंदी तपासणीचे प्रतिक म्हणुन साक्षांकित केल्याचे आढळुन येत नाही.

II) रोकडवहीबरोबर बँक शिल्लक रक्कमेचा ताळमेळ घेणे

महाराष्ट्र नगरपालिका लेखासंहिता 1971 च्या नियम 24 नुसार प्रत्येक महीना अखेरीस बँक खात्यातील शिल्लक रक्कमेचा ताळमेळ रोकडवहीतील शिल्लक रक्कमेशी घ्यावयास हवा होता. रोकडवहीचे लेखापरीक्षणात बँक स्टेटमंटचा शिल्लक रक्कमेचा ताळमेळ घेतल्याचे आढळुन येत नाही. सन 2015-16 च्या वर्ष अखेरीस रोकडवहीत 105106976 इतकी रक्कम इंडीयन बँकेत शिल्लक दर्शविलेली आहे. तथापि बँकेच्या स्टेटमेंट मध्ये फक्त रु.40438844.00 शिल्लक आहे. त्यामुळे रोकडवहीत 64668132 इतकी तफावत येते. तरी

लेखासंहितानुसार रोकडवही व बँक स्टेटमेंतचा ताळमेळ घेऊन तफावती संबंधी लेखापरीक्षणास स्पष्टीकरण करण्यात यावे.

III) अखर्चित रक्कम

सदर निधीमधुन रक्कम रु.105106976 इतकी अखर्चित रक्कम रोकडवहीत दर्शविण्यात आली आहे. शासन निर्णय मार्गदर्शक सुचनेनुसार कर्ज परतफेडीसाठी व केंद्र राज्य शासनाकडुन मंजूरी प्राप्त प्रकल्पासाठी वापरावयाचे होते. तरी एवढ्या मोठ्या प्रमाणात निधी अखर्चित कशी राहिली व अखर्चित निधी गुंतवणुक केली होती का? याबाबत खुलासा करण्यात यावा.

परिच्छेद क्र.१२.३५:- सन 2015-16 या आर्थिक वर्षातील स्पिल ओव्हरबाबत

लेखा विभागाने अंदाजपत्रक तयार करतेवेळी विभागाची मागील वर्षातील देणी किती आहे याचा विचार करून अंदाजपत्रक तयार करणे आवश्यक आहे. सन 2015-16 चे अंदाजपत्रकाचे लेखापरीक्षण करताना मागील वर्षाची देणी (स्पिल ओव्हर) किती आहेत याचे विवरण उपलब्ध झाले नाही . त्यामुळे अंदाजपत्रक तयार करताना मागील वर्षाची देणी (स्पिल ओव्हर) किती होती हे लेखापरीक्षणात तपासता आले नाही . तरी अंदाजपत्रक तयार करताना देणी(स्पिल ओव्हर) ची खातरजमा कशी केली याची माहिती लेखापरीक्षणास सादर करण्यात यावी.

परिच्छेद क्र.१२.३६:- BSUP योजने अंतर्गत अखर्चित अनुदान रक्कमेच्या गुंतवणुकीबाबत

BSUP योजनेकरिता सन 2015-16 या आर्थिक वर्षात रु.1974.11 लक्ष अनुदान प्राप्त झाले आहे. तथापि, सदर योजने अंतर्गत केवळ रु.1017.82 लक्ष इतकी रक्कम खर्च करण्यात आलेली आहे. वास्तविक एवढ्या मोठ्या योजनेकरिता प्राप्त झालेल्या अनुदानाचा विनियोग योग्य प्रकारे करणे अपेक्षित आहे. मात्र, निधी पुर्णपणे योजने करीता खर्च न करता 48% रक्कम विनाखर्च शिल्लक राहिली आहे.

सदरची अखर्चित रक्कमेची गुंतवणुक केली असल्यास किती गुंतवणुक केली त्यावर किती व्याज किती मिळाले व पुर्ण रक्कम शासनास परत का केली नाही याचा खुलासा करण्यात आलेला नाही.

**परिच्छेद क्र.१२.३७:- राजीव आवास योजनेअंतर्गत अखर्चित अनुदान रक्कमेच्या
गुंतवणुकीबाबत**

राजीव आवास योजनेकरिता सन 2015-16 या आर्थिक वर्षात रु.38.00 लक्ष अनुदान प्राप्त झाले आहे. तथापि, सदर योजने अंतर्गत केवळ रु.14.35 लक्ष इतकी रक्कम खर्च करण्यात आलेली आहे. वास्तविक योजनेकरिता प्राप्त झालेल्या अनुदानाचा विनियोग योग्य प्रकारे करणे अपेक्षित आहे. मात्र, निधी पुर्णपणे योजने करीता खर्च न करता 62% रक्कम विनाखर्च शिल्लक राहिली आहे.

सदरची अखर्चित रक्कमेची गुंतवणुक केली असल्यास किती गुंतवणुक केली त्यावर किती व्याज किती मिळाले व पुर्ण रक्कम शासनास परत का केली नाही याचा खुलासा करण्यात आलेला नाही.

**परिच्छेद क्र.१२.३८:- मालमत्ता कराच्या परत आलेल्या धनादेशातील शिक्षण कराचा शासनास
भरणा केलेबाबत..**

मालमत्ता कराची रोकडवही बँक विवरणपत्रानुसार ठेवली जाते. तथापि, शिक्षण कराचा तपशिल कर विभागाच्या वसुली अहवालानुसार ठेवले जातात व त्याप्रमाणे शासनास भरणा करण्यात येतो. कर वसुली अहवालात परत आलेल्या धनादेशाची रक्कम विचारात घेतली जात नाही व त्यामुळे परत आलेल्या धनादेशामधील शिक्षण कराचा भरणा शासनास करण्यात आला आहे. यामुळे वसुल न झालेला शिक्षण कराची रक्कम रु.2488239 शासनास जमा केली आहे. त्यामुळे महापालिकेच्या महसुलाची हानी झाली आहे. सदर बाब योग्य त्या कार्यवाहीसाठी आपल्या निदर्शनास आणुन देण्यात येत आहे.

सन 2010-11 ते सन 2014-15 पर्यंत परत आलेल्या धनादेशातील किती शिक्षण कर होता व तो शासनास भरणा केला असल्यामुळे महसुलाचे झालेले नुकसान शासनाकडुन परत मिळविण्यासाठी कार्यवाही करुन लेखापरीक्षणास अनुपालन सादर करावा.

वसुलपात्र रक्कम:-2488239

परिच्छेद क्र.१२.३९:- मालमत्ता कराच्या परत आलेल्या धनादेशातील रोजगार हमी कराचा शासनास भरणा केलेबाबत..

मालमत्ता कराची रोकडवही बँक विवरणपत्रानुसार ठेवली जाते. तथापि, रोजगार हमी कराचा तपशिल कर विभागाच्या वसुली अहवालानुसार ठेवले जातात व त्याप्रमाणे शासनास भरणा करण्यात येतो. कर वसुली अहवालात परत आलेल्या धनादेशाची रक्कम विचारात घेतली जात नाही व त्यामुळे परत आलेल्या धनादेशामधील रोजगार हमी कराचा भरणा शासनास करण्यात आला आहे. यामुळे वसुल न झालेला रोजगार हमी कराची रक्कम रु.374389 शासनास जमा केली आहे. त्यामुळे महापालिकेच्या महसुलाची हानी झाली आहे. सदर बाब योग्य त्या कार्यवाहीसाठी आपल्या निदर्शनास आणून देण्यात येत आहे.

सन 2010-11 ते सन 2014-15 पर्यंत परत आलेल्या धनादेशातील किती रोजगार हमी कर होता व तो शासनास भरणा केला असल्यामुळे महसुलाचे झालेले नुकसान शासनाकडून परत मिळविण्यासाठी कार्यवाही करून लेखापरीक्षणास अनुपालन सादर करावा.

वसुलपात्र रक्कम:- 374389

परिच्छेद क्र.१२.४०:- अंदाजपत्रकीय तरतुदीपेक्षा खर्च कमी केल्याबाबत

सन २०१५-१६ च्या अंदाजपत्रकात वैधानिक तरतुदीचा व प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशिल खालीलप्रमाणे....

(रक्कम रु.लाखात)

अ. क्र	तरतुद करावयाच्या विभागाचे नाव	प्रत्यक्ष अंदाजपत्रकात केलेली तरतुद	प्रत्यक्ष खर्च	अखर्चित रक्कम
१	महिला बाल कल्याण	३९४.९३	२६७.४९	१२७.४४
२	P Budget	१८७०६.८६ (दुर्बल घटक)	१५४६.०३	१७१६०.८३
३	क्रीडा	१०.००	-	१०.००
३	अपंग	१०१.००	५.३४	९५.६६
४	नगरसेवक निधी	१३९५.००	७७९.४०	६१५.६०

उपरोक्त तक्त्यावरून वैधानिक तरतुदीपेक्षा खर्चाचे प्रमाण फारच कमी असल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे वैधानिक तरतुदीनुसार खर्च करण्याबाबत पुरेशी काळजी घेतल्याचे आढळून येत नाही. तरी याबाबत योग्य तो खुलासा करण्यात यावा.

संगणक विभाग

परिच्छेद क्र.१८.१ :- मालमत्ता क्र.T010042666000 श्री.गोपाळ पुणाजी रायबोले यांच्या मालमतेच्या नोंदीविषयी.

श्री गोपाळ पुणाजी रायबोले मालमत्ता क्र . T010042666000 या नस्तीचे लेखापरीक्षणात कर निर्धारक व संकलक यांनी सिस्टीम मॅनेजरला उद्देशून लिहिलेल्या पत्र क्र . क वि व संकलक/कर विभाग/३१०/२०१५-१६ दि.२३/१०/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये निदर्शनास आले आहे की सदरील मालमतेची नोंद संगणक प्रणालीमध्ये तांत्रिक कारणामुळे जतन (save) होऊ शकत नाही. याबाबत खालील माहिती लेखापरीक्षणास त्वरीत उपलब्ध करून द्यावी.

- १) संगणक प्रणालीमध्ये तांत्रिक बिघाड केव्हापासून ते कधीपर्यंत झाला होता.
- २) त्या दरम्यान किती मालमत्ता धारकांची कर निर्धारणा केली होती.
- ३) त्या सर्वांच्या नोंदी घेतल्याबद्दलच्या मागणीचे देयक.
- ४) तांत्रिक बिघाडामुळे किती मालमत्ताधारकांची नोंदी जतन होऊ शकल्या नाहीत किंवा रद्द झाल्या.
- ५) जर तांत्रिक बिघाड झाला असेल तर संपुर्ण संगणकीय प्रणाली त जतन असलेली माहिती नष्ट होऊ शकते व त्यामुळे संपुर्ण माहितीची परत नोंदी घेणे गरजेच्या आहेत . प्रभागामध्ये मिळालेल्या माहितीनुसार पुर्ण माहिती पुन्हा संगणकीय प्रणालीत करण्यात आली आहे , असे निदर्शनास आले आहे . याबाबतची माहिती लेखापरीक्षणास उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाही. तसेच तांत्रिक बिघाड व दुरुस्तीची खात्री करून अनुपालन लेखापरीक्षणास सादर करण्यात आलेले नाही.

सन 2015-16 मध्ये एकूण किती मालमत्तांची नोंद संगणक प्रणालीमध्ये तांत्रिक कारणामुळे जतन होऊ शकली नाही. याबाबतची माहिती योग्य त्या कार्यवाहीस्तव लेखापरीक्षणास सादर करावी.

नगर रचना विभाग

परिच्छेद क्र.९.१५:- सर्व्हे क्र. ८७/१ ए मौजे घोडबंदर येथील इमारत प्रकार 'डी' च्या मर्यादीत भुखंड क्षेत्रावरील विकास आकार कमी आकारल्याबाबत...

(सुधारीत बांधकाम प्रारंभपत्र मिभा/मनपा/नर/६२६/२०१५-१६ दि.१३/०५/२०१५)

सर्व्हे क्र. ८७/१ ए मौजे घोडबंदर येथील इमारत प्रकार 'डी' च्या मर्यादित भुखंड क्षेत्रावरील विकास आकार रु.२१,०००/- प्र.चौ.मी या दराने आकारण्यात आलेला आहे . प्रस्तुत प्रकरणी सन २०१० च्या रेडी रेकनर नुसार भुखंड क्षेत्रावर रु.२४,३००/- प्र.चौ.मी या दराने विकास आकार वसूल करणे आवश्यक होते. मात्र, वरील प्रकरणी रु.२१,०००/- प्र.चौ.मी या दराने एकुण रु.३९,६८,१६९/- इतका विकास आकार आकारण्यात आलेला आहे . प्रत्यक्षात रु.२४,३००/- प्र.चौ.मी या दराने एकुण रु.४४,५३,१३०/- इतका विकास आकार आकारणे आवश्यक होते. त्यामुळे विकास आकार कमी वसूल केला आहे अशी लेखा परीक्षणाची धारणा आहे . याबाबत अर्धसमास क्र .०६ दि.०३/०७/२०१८ अन्वये खुलासा मागविण्यात आला होता. सदरचा खुलासा अप्राप्त आहे.

वसूलपात्र रक्कम- रु.४,८४,९६१/-

परिच्छेद क्र.९.१६:- विकास आराखडा अंमलबजावणी व आरक्षित जागांच्या भुसंपादनाबाबत...

महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम 1966 नुसार विकास आराखड्यातील आरक्षित जागांचे संपादन करण्याची जबाबदारी महानगरपालिकेची आहे. त्यानुसार मंजूर विकास योजनेतील सन 2015-16 पर्यंत विकसित व अविकसित आरक्षणाबाबत माहिती मागविली असता ती प्राप्त झाली नाही, त्यामुळे सदर सर्व आरक्षणे मनपाच्या ताब्यात आहेत किंवा कसे याबाबत आरक्षणनिहाय माहिती लेखापरीक्षणास सादर करण्यात यावी.

बाजार विभाग

परिच्छेद क्र.४.२:- सेवा कराराबाबत...

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सन २०११-१२ पासून बाजार लिलाव करण्यात आला होता. लिलावापोटी एकुण जमा रक्कम रु .२७,७४,१४,८७०/- वर मा.आयुक्त वस्तु व सेवाकर विभाग ठाणे यांचे आदेश क्र .V/Adj/SCN/15-15/MBMC/CGST THANE/2017 दि.२२/०१/२०१८ अन्वये सेवाकर रु .३,४५,२०,८१५/- आकारलेला न सुन त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

	२०११-१२	२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	२०१५-१६	एकुण
बाजार ऑक्शन	४५२०५०७२	५०५११६१४	५७८३३१३५	६९४९२९४५	५४३७२१०४	२७७४१४८७०
वस्तु व सेवाकराचा रेट	१०.३०	१२.३६	१२.३६	१२.३६	१४.५०	
	४६५६१२२	६२४३२३५	७१४८१७५	८५८९३२८	७८८३९५५	३४५२०८१५

सदरील सेवाकर संबंधीत ठेकेदाराकडून वसूल करून महानगरपालिका निधीत जमा करण्याबाबत कळविण्यात आले होते . तरी याबाबत विभागाने काय कार्यवाही केली त्याची माहिती लेखापरीक्षणास सादर करण्यात आली नाही.

परवाना विभाग

परिच्छेद क्र.१३.२:- सेवा कराराबाबत...

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सन २०११-१२ पासून विविध प्रयोजनाकरीता स्टॉल भाड्याने दिलेली आहेत. भाड्यापोटी एकुण जमा रक्कम रु.११,३१,५६६/- वर मा.आयुक्त वस्तु व सेवाकर विभाग ठाणे यांचे आदेश क्र.V/Adj/SCN/15-15/MBMC/CGST THANE/2017 दि.२२/०१/२०१८ अन्वये सेवाकर रु.१,३८,५७२/- आकारलेला नसुन त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

	२०११-१२	२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	२०१५-१६	एकुण
Permitted stall ground	३४९६२०	१५९१०६	१५५४८०	१९०९४०	२७६४२०	११३१५६६
वस्तु व सेवाकराचा रेट	१०.३०	१२.३६	१२.३६	१२.३६	१४.५०	
	३६०१०	१९६६५	१९२१७	२३६००	४००८०	१३८५७२

सदरील सेवाकर संबंधीत स्टॉल धारकाकडून वसूल करुन वस्तु व सेवाकर विभागात जमा करणेबाबत कळविले होते . याबाबत विभागाने काय कार्यवाही केली त्याची माहिती लेखापरीक्षण विभागाला सादर करण्यात आली नाही.

आरोग्य विभाग

परिच्छेद क्र.७.३:- सेवा कराराबाबत...

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सन २०११-१२ पासून हॉस्पिटल र क्तपेढी (Blood Bank) भाड्याने दिलेली असून एकुण भाड्यापोटी जमा रक्कम रु.१४,४२,२४७/- वर मा.आयुक्त वस्तु व सेवाकर विभाग ठाणे यांचे आदेश क्र .V/Adj/SCN/15-15/MBMC/CGST THANE/2017 दि.२२/०१/२०१८ अन्वये सेवाकर रु .१,७७,९६६/- आकारलेला नसून त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

	२०११-१२	२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	२०१५-१६	एकुण
Hospital Blood Bank Ground Rent	३०००००	२५००००	३४०४८७	२७६७६०	२७५०००	१४४२२४७
वस्तु व सेवाकराचा रेट	१०.३०	१२.३६	१२.३६	१२.३६	१४.५०	
	३०९००	३०९००	४२०८४	३४२०७	३९८७५	१७७९६६

सदरील सेवाकर संबंधिताकडून वसूल करून सेवाकर विभागाला भरणे साठी लेखा विभागात जमा करण्याबाबत कळविले होते. तरी याबाबत विभागाने काय कार्यवाही केली त्याची माहिती लेखापरीक्षणास देण्यात आली नाही.

मिळकत विभाग

परिच्छेद क्र.२.३:- सेवा कराबाबत...

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सन २०११-१२ पासून विविध प्रयोजनाकरीता मालमत्ता विभागाने मालमत्ता भाडेपट्टीने दिलेल्या आहेत . भाड्यापोटी एकुण जमा रक्कम रु.३,१५,९३,१४२/- वर मा.आयुक्त वस्तु व सेवाकर विभाग ठाणे यांचे आदेश क्र.V/Adj/SCN/15-15/MBMC/CGST THANE/2017 दि.२२/०१/२०१८ अन्वये सेवाकर रु.३९,१२,११७/- आकारलेला नसुन त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

	२०११-१२	२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	२०१५-१६	एकुण
भाडे पट्टी	६६७४०३६	४७२००००	६२५८७५०	७१७९०१२	६७६१३४४	३१५९३१४२
वस्तु व सेवाकराचा रेट	१०.३०	१२.३६	१२.३६	१२.३६	१४.५०	
	६८७४२५	५८३३९२	७७३५८१	८८७३२५	९८०३९४	३९१२११७

सदरील सेवाकराची संबंधितांकडून वसुली करुन महानगरपालिका निधीत जमा करण्याबाबत कळविण्यात आले होते . तरी याबाबत विभागाने काय कार्यवाही केली त्याची माहिती लेखापरीक्षणास अद्याप अप्राप्त आहे.

आस्थापना विभाग

परिच्छेद क्र.१०.९:- वेतन पडताळणीबाबत..

मिरा भाईंदर महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवर एकुण १५४३ कर्मचारी असून कर्मचा-यांच्या ५ व्या ६ व्या वेतन आयोगानुसार वेतन निश्चिती करून वेतन अदा केलेले आहे. तथापि आस्थापनेवरील खर्चावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी महापालिकेने सत्वर वेतन पडताळणी विषयक स्थायी कार्यपध्दती निर्माण केलेली आढळून येत नाही. तरी या विभागातून वेतन पडताळणी विषयक कार्यपध्दती निर्माण का केली नाही व त्यामुळे कर्मचा-यांची वेतन निश्चिती नुसार अदा केलेल्या वेतनाची खातरजमा कशी करण्यात येते याबाबत खुलासा सादर करण्यात आला नाही.

कर विभाग

परिच्छेद क्र.५.३४:- भोगवटा दाखला प्राप्त मालमतांना कर आकारणी न केल्याबाबत...

नगर रचना विभागाकडून महानगरपालिका क्षेत्रातील मालमतांना भोगवटा दाखला देण्यात येतो. भोगवटा दाखला प्राप्त इमारतींना कर विभागाकडून तात्काळ कर आकारणी करणे आवश्यक आहे . तथापि अनेक भोगवटा दाखला प्राप्त इमारतींना अद्याप कर आकारणी न केल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

भोगवटा दाखल्यांचा तपशिल

अ.क्र	२०१३-१४	२०१४-१५	२०१५-१६
१	१११	५१	६७

याबाबत १ ते ६ प्रभागाच्या उपलब्ध माहितीवरून भोगवटा दाखला प्रभागास उपलब्ध होत नाही व त्यामुळे जे करधारक कर निर्धारणेसाठी भोगवटा दाखल्यासह अर्ज करतात केवळ त्यांच्याच मालमतेची कर निर्धारणा करण्यात येते . मालमता कर हा महापालिकेचा मुख्य उत्पन्नाचा स्रोत असून भोगवटा दाखला दिलेल्या आर्थिक वर्षात कर निर्धारणा करणे गरजेचे आहे. तथापि विभागाचे या बाबीवर दुर्लक्ष झाल्याचे व मागील तीन वर्षांत देण्यात आलेल्या भोगवटा दाखल्यानुसार आजपर्यंत किती कर आकारणी कुठल्या वर्षात करण्यात आली असून अजून किती कर आकारणी करावयाची आहे . याची माहिती लेखापरीक्षणास उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाही.

परिच्छेद क्र.५.३५:- कर भरणा झाल्याची दुबार नोंद झाल्याने पुढील वर्षात आगाऊ कर भरणा केल्याची नोंद दिसत असल्याबाबत

सन 2014-15 च्या आर्थिक वर्षात ऑनलाईन पध्दतीने कर भरणा करण्यात आलेल्या काही ग्राहकांच्या नोंदी दुबार झाल्या असून त्यामुळे सदर ग्राहकांच्या खात्यात सन 2015-16 या आर्थिक वर्षाचा आगाऊ कर भरणा झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. यामुळे प्रत्यक्ष कर भरणा न करता देखील ग्राहकांच्या खात्यात आगाऊ कर भरणा केल्याची नोंद आढळून येते. अशाप्रकारे महानगरपालिकेचे नुकसान झाल्याचे स्पष्ट होते. त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र	मालमत्ता क्र	दिनांक	पावती क्र	रक्कम	आगाऊ रक्कम
1	F060039971042	03/03/2015	03032015/21 4344786 4344897	8810 8810 8810	8810 8810
2	E090029758003	03/11/2014	03112014 4071820 4071819	3127 3127 3127	3127 3127
3	B050000527032	08/11/2014	08112014 4078418 4078417	4548 4548 4548	4548 4548
4	F030040441092	09/02/2015	4290038 4290039 4290040	3611 3611 3611	3611 3611
5	E180031549004	11/11/2014	4088739 4088730	520 520	520
6	B010005104008	16/06/2014	3695617 3695618	12418 12418	12418
7	O020034369184	21/11/2014	4118716 4118757	1752 1752	1752
8	Q020023986039	24/07/2014	4264683 4264772	4066 4066	4066
9	A020002438050	24/08/2014	3735767 3735766	784 784	784
10	F020012310016	27/02/2015	4335670 4335672 4336191	1053 1053 583	1053 1053 583

11	E090029199004	27/03/2015	4397640 4397641	1814 1814	1814
12	E120030861060	27/03/2015	439717 4394697	10037 10037	10037
13	E080033236007	27/09/2014	4009562 4009565	3124 3124	3124
14	F060034835026	29/09/2014	4030938 3788159	3182 3182	3182
					79525

तरी वरील कर भरणामुळे झालेल्या दुबार नोंदीमुळे एकुण रु.79525 इतक्या रक्कमेचे नुकसान झाले बाबत कर निर्धारक व संकलक यांनी खातरजमा करून लेखापरीक्षणास खुलासा सादर करण्यात यावा.

वसुलपात्र रक्कम- 79525

**परिच्छेद क्र.५.३६:- बँकेतुन परत आलेल्या धनादेशामुळे महानगरपालिकेचे रक्कम
रु.२४९६८५/- चे आर्थिक नुकसानी बाबत (प्रभाग क्र.५)**

कर विभागाकडून बँकेतुन परत आलेल्या धनादेशांच्या रक्कमेच्या वसुली बाबत सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षात किती रक्कमेचे धनादेश न वटल्याने परत आले व न वटलेल्या धनादेशाबाबत विभागाने काय कार्यवाही केली याबाबत माहिती लेखा परीक्षणास सादर केलेली आहे. धनादेश न वटल्याप्रकरणी दंडासहित कराची रक्कम वसूल करणे आवश्यक आहे . सदर धनादेश न वटल्याप्रकरणी सर्वप्रथम लेजर मध्ये जाऊन फ्लॅग 'Y' लावणे आवश्यक आहे . जेणेकरून मालमत्ता धारकाच्या खात्यात सादर कराची रक्कम दंडासहित थकबाकी म्हणून दर्शविण्यात येते. तथापि, काही प्रकरणी फ्लॅग 'Y' न लावल्याचे निदर्शनास येत आहे. परिणामी, सादर मालमत्ता धारकांची रक्कम प्रत्यक्षात वसूल झाली नसतानाही पुढील वर्षाच्या मागणीमध्ये थकबाकी म्हणून सादर रक्कम दर्शविण्यात आलेली नाही.

सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात प्रभाग क्र .०५ (वॉर्ड क्र.E) येथे धनादेश परत आलेले तथापि फ्लॅग न लावलेली एकुण २६ प्रकरणे असून त्यांची एकुण रक्कम रु.२४९६८५/- इतकी होत आहे. त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे.

**मालमत्ता कर विभाग (प्रभाग क्र.०५ (वॉर्ड क्र.E)
चेक रिटर्न तपशिल सन २०१५-१६ (फ्लॅग न लावलेले)**

क्र	मालमत्ता क्र.	खातेदाराचे नाव	बँकेच नाव	धनादेश क्र. दिनांक	रक्कम (रु.)
1	E200031595001 E200031595007	एस के चिकन	DCB Bank	39 25/10/2010	39819
2	E080029590007 E080029590010	जलाजा इन बोरद्दीन	SVC Bank	156381 08/02/2016	6270
3	E150035913484	अंजु अमित पतोडीया	The Akola Janata	38 15/02/2015	5360
4	E200031553015	सुभाष शर्मा	Canara Bank	522759 10/02/2016	10000
5	E050036113020	नरेश बिशुण यादव	UCO Bank	842023 28/12/2015	3646
6	E010041579061	ललिता एस मित्तल	SVC Bank	112977 03/12/2015	23054
7	E03002633012	आसिफ अली खान	ICICI Bank	420623 11/12/2015	2050

8	E010032762000	शानदार मार्बल इंड.	Union Bank	83191 01/11/2015	1016
9	E120026834003	दिलशाद अमेद अमिर हसन	New India Co-op	362212 23/11/2015	2826
10	E100031350003	किशोर वसंत उडमाळी	Punjab National Bank	478862 21/11/2015	10000
11	E200033443016	हिमानी रॉय	DCB Bank	37 21/11/2015	11661
12	E120035459056	चंद्रकांत / राजेश / रंगवानी/ सित्यामल्ल्या	Allahabad Bank	466617 09/12/2015	6474
13	E13003710002	फरगुस आयझा	Corporation Bank	576325 04/11/2015	3142
14	E07002849901	मेहबुब अयुब खान	New India Co-op	200439 09/11/2015	3733
15	E150031328004	विनित शैलेशभाई झवेरी	Union Bank	18317 14/11/2015	854
16	E11003608001 to E11003608036	कानुगो डिप्लोमेसी को.ऑ.हौ.सो.लि.	Oriental Bank	239372 29/09/2015	98418
17		प्रियांका शांतीनगर को.ऑ.हौ.सो.लि.	New India Co-op	378306 09/09/2015	8333
18	E150031416014	वॅलेरियन नरोन्हा	Canara Bank	223032 13/10/2015	1252
19	E130031003016	पी व्ही शहा	Dena Bank	495510 14/10/2015	534
20	E140031110012	श्रीधर कृष्णा शेटी	New India Co-op	285709 15/09/2015	870
21	E140031110014	श्रीधर कृष्णा शेटी	New India Co-op	285710 15/09/2015	870
22	E080029132014	जसप्रितसिंह सेठ	Bank of Baroda	23 04/12/2015	976
23	E140030825005	सुशिला फान्सीस	Canara Bank	292741 22/09/2015	784
24	E120030887037	विनोद गंगाधर गुप्ता	New India Co-op	325607 07/09/2015	4383
25		प्रभावतीबेन भरतभाई उपाध्याय	New India Co-op	335463 09/10/2015	1446

26	E020027200019 E020027200020	शेख झुबेदा अब्दुल माजीद	Corporation Bank	674531 11/09/2015	1914
					249685

वरिल परत आलेल्या धनादेशाला फलंग न लावल्यामुळे महापालिकेचे रु.२४९६८५/- इतके नुकसान झाल्याचे लेखापरीक्षणास आढळून आले आहे. त्यावर योग्य ती कार्यवाही करून तसे अनुपालन लेखापरीक्षणास करण्यात यावे . तसेच सक्षम अधिका- याने याबाबतचा आढावा घेऊन याप्रकरणी अन्य काही प्रकरणे आहेत का याबाबत तपासणी करून उचित कार्यवाही करावी . याबाबतचा खुलासा अप्राप्त आहे.

वसुल पात्र रक्कम रु.२४९६८५/-

पे अण्ड पार्क विभाग

परिच्छेद क्र.१९.१:- सेवा कराराबाबत...

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सन २०११-१२ पासून वाहने ठेवण्यासाठी व त्याची वसुली करण्याचा ठेका ठेकेदारास दिला होता . ठेकेदाराकडून सदर ठेक्यापोटी एकुण जमा रक्कम रु.१,४९,११,०१४/- वर मा.आयुक्त वस्तु व सेवाकर विभाग ठाणे यांचे आदेश क्र.V/Adj/SCN/15-15/MBMC/CGST THANE/2017 दि.२२/०१/२०१८ अन्वये सेवाकर रु.१५,९०,९००/- आकारलेला नसुन त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

	२०११-१२	२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	२०१५-१६	एकुण
पे अण्ड पार्क	२४०८८३३	२२०९२१४	२४१३७७९	२७९७५१८	५०८१६७०	१४९११०१४
वस्तु व सेवाकराचा रेट	१०.३०	१२.३६	१२.३६	१२.३६	१४.५०	
	२४८१०९	२७३०५८	२९८३४३	३४५७७३	७३६८४२	१९०२१२५

सदरील सेवाकर संबंधित ठेकेदाराकडून वसुल करुन महानगरपालिका निधीत जमा करण्याबाबत कळविण्यात आले होते . तरी याबाबत विभागाने काय कार्यवाही केली त्याची माहिती लेखापरीक्षणास सादर करण्यात आली नाही.

बांधकाम विभाग

परिच्छेद क्र.१४.६ सेवा कराराबाबत...

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सन २०११-१२ पासून विविध प्रयोजनाकरीता मंडप व लग्नाचा हॉल भाड्याने देण्यात आला होता . भाड्यापोटी एकुण जमा रक्कम रु.१,०७,५६,२९०/- वर मा.आयुक्त वस्तु व सेवाकर विभाग ठाणे यांचे आदेश क्र.V/Adj/SCN/15-15/MBMC/CGST THANE/2017 दि.२२/०१/२०१८ अन्वये सेवाकर रु.१४,१२,८४२/- आकारलेला नसून त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे

	२०११-१२	२०१२-१३	२०१३-१४	२०१४-१५	२०१५-१६	एकुण
Mandap Marriage Hall		२३६८९५९	१८६५५३६	२६२६१९०	३८९५६०५	१०७५६२९०
वस्तु व सेवाकराचा रेट	१०.३०	१२.३६	१२.३६	१२.३६	१४.५०	
		२९२८०३	२३०५८०	३२४५९७	५६४८६२	१४१२८४२

सदरील सेवाकर संबंधी घिताकडून वसूल करून महानगरपालिका निधीत जमा करण्याबाबत कळविण्यात आले होते . तरी याबाबत विभागाने काय कार्यवाही केली त्याची माहिती लेखापरीक्षणास सादर करण्यात आली नाही.

परिवहन विभाग

परिच्छेद क्र.१५.५:- अभिलेख व माहिती उपलब्ध करणेबाबत..

सन-२०१५-१६ या वित्तीय वर्षातील लेखापरीक्षणास खालीलप्रमाणे माहिती व अभिलेख उपलब्ध करून देण्याबाबत अर्धसमास क्रमांक .01 दि.01/02/2018 अन्वये कळविण्यात आले होते . तसेच प्रत्यक्ष वारंवार भेटून मागणी करण्यात आली होती . तथापि खालील तपशिलाप्रमाणे अभिलेखे व दफ्तर लेखापरीक्षणास आजतागत देण्यात आली नाही.

१. सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षातील जमा/ खर्च विवरण पत्र व बँकमेळ पत्रक.
२. सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षातील रोकडवही , जमा/ खर्च वर्गीकरण रजिस्टर व 1% ऑपरेटींग चार्जेसच्या नोंदवह्या व वार्षिक एकुण ऑपरेटींग चार्जेसची रक्कम तसेच पुरवठादारासोबत केलेल्या करारनम्याच्या प्रती व सक्षम प्राधिका-याच्या मंजूरीची प्रत
३. सर्विस टॅक्स (सेवा कर) चा भरणा केल्याचा तपशिल.

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम कलम १०५(२) व अनुसुची 'ड' प्रकरण ३ दोन मधील नियम ६ (२) व ७ नुसार लेखापरीक्षणा करिता विभागाने संपुर्ण माहिती उपलब्ध करून देणे अनिवार्य आहे. तरी, वरील माहिती लेखापरीक्षणास सादर करण्यात आली नाही.

वाहन विभाग

परिच्छेद क्र. २१.१:- लेखापरीक्षास अभिलेख व माहिती उपलब्ध करून देणेबाबत...

सन-२०१५-१६ या वित्तीय वर्षातील लेखापरीक्षास खालीलप्रमाणे माहिती व अभिलेख उपलब्ध करून देण्याबाबत अर्धसमास क्रमांक.01 दि.04/08/2018 अन्वये कळविण्यात आले होते. तसेच दि.14/03/2019 अन्वये स्मरण पत्र देण्यात आले होते. प्रत्यक्ष वारंवार भेटून देखील मागणी करण्यात आली होती . तथापि खालील तपशिलाप्रमाणे अभिलेखे व दप्तर लेखापरीक्षास आजतागत देण्यात आली नाहीत .

1. वाहन विभागात एकुण किती वाहने आहेत. त्यामध्ये एकुण चालू किती बंद किती? प्रत्येक वाहनाप्रमाणे इंधनाचा खर्च याची यादी इ.
2. इंधन खर्च, धुर फवारणीसाठी खर्च झालेल्या इंधनाची नोंद वही , 1% ऑपरेटींग चार्जेसच्या नोंदवह्या व वार्षिक एकुण ऑपरेटींग चार्जेसची रक्कम तसेच पुरवठादारासोबत केलेल्या करारनम्याच्या प्रती व सक्षम प्राधिका-याच्या मंजूरीची प्रत
3. ठेका पध्दतीने वाहने घेतली आहेत का? घेतली असल्यास किती वाहने व किती चालक आणि त्याचा वापर नोंदवही कार्यादेश व करारनामे.
4. आस्थापनेवर एकुण वाहने चालक किती आहेत . कुठल्या वाहनासाठी नेमणुक केली आहे . त्याची यादी . तसेच ठेका पध्दतीने चालक घेतले असल्यास त्यांची कोणत्या वाहनावर नेमणुक केलेली आहे त्याचा तपशिल.
5. सन 2015-16 मध्ये प्रत्येक वाहनावर झालेल्या रु.10000 वरील खर्चाची यादी.
6. वाहनाची घसारा नोंद वही ठेवली आहे काय असल्यास लेखापरीक्षास सादर करावा.
7. नमुना 127 लॉग बुक लेखापरीक्षास सादर करावा.
8. वाहन भत्याचा तपशिल.
9. ठेका पध्दतीने घेण्यात आलेल्या वाहन चालकांना कशा प्रकारे वेतन अदा केले जाते व त्यामधुन करण्यात आलेल्या कपाती/ वसुली जसे भविष्य निर्वाह निधी, व्यवसाय कर इ. रक्कमा संबंधित विभागाकडे भरणा करण्यात आलेल्या चलनाच्या प्रती
10. वाहन व वाहन चालक यांना अदा केलेले वेतन/प्रदान यांची देयके.

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम कलम १०५(२) व अनुसुची 'ड' प्रकरण ३ दोन मधील नियम ६ (२) व ७ नुसार लेखापरीक्षण करिता विभागाने संपुर्ण माहिती उपलब्ध करून देणे अनिवार्य आहे . तरी, वरील माहिती लेखापरीक्षणास सादर करण्यात आली नाही.